

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symbola Trinitatis, Id Est Trinitatis diversarum rerum, ex
Veteris ac Novi Testamenti Scripturis, Historijs &
exemplis; nec non congruentioribus rerum naturalium
similitudinibus conscripta ...**

Duplan, Theodore

Ruraemundae, 1663

Svbdivisio I. Ex Scripturis veteris Testamenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12221

SUBDIVISIO PRIMA

Trinitas diversarum rerum ex Scripturis
veteris Testamenti conscripta, & tri-
distichis ad divinæ Trinitatis
mysterium accommodata.

SYMBOLUM 1.

*Imago Sanctissimæ Trinitatis relucet in Adamo, qui fuit inge-
nitus, quia formatus a solo Deo, qui mox ex Adamo for-
mavit Evam; Adam & Eva deinde genuerunt Seth. Ha-
betur pro Symbolo Sanctiss. Trinit. apud Greg. Naz. orat.
39. & alios.*

A Dam non genitus (a) limi de mole creatus,
Denotat ingenitum, Principiumque, Patrem.
Quam Deus ex (b) costâ Sociam formarat Adami,
Personæ genitæ dixeris esse notam.

(c) Procedens Sethus soboles ab utroque parente,
Pneumatis umbra sacri est; quod mea coepta juvet.

(a) Gen. 2. (b) Ibidem. (c) Gen. 4.

SYMBOLUM 2.

De eodem

Supponitur Abel pro Seth.

Discite posteritas, nostrorum prima parentum
Progenies, Triados Symbola clara docet.

Ex

(1)

Ex Adami velut ingenito producit Eua,
Ex utroque carens *labe* creatur Abel.
A teneris pater unguiculis, a lacte pusillos,
Hanc mater Triadem, Signa Crucisque doce.

SYMBOLUM 3.

In principio creavit Deus Cælum & Terram &c. Spiritus Domini ferebatur super aquas. *Quibus verbis tres in Deitate personas probat S. Aug. de Trinitate & Unitate Dei. Mihi tom. 4. fol. 228.*

Condidit immensæ summus primordia molis,
(a) Conceptu æterno cuncta creante, Pater.
Sidera cum cælis, terre digesta creavit
Corpora, Principium, Principioque carens.
(b) Qui circumfusis impendet & incubat undis,
(c) Fœcundat Sacras Spiritus unus aquas.

(a) Ioan 1. & psal. 32. & alibi. (b) S. Hier. Basil. & panè omnes SS. PP. de Spir. Sancto intelligunt. (c) Allegoria ad baptismum ex Hier. epist. 83 ad Oceanum.

SYMBOLUM 4.

Alio sensu

In principio creavit Deus &c. *in hebræo pro Deus habetur Elohim in plurali, quasi Dij vel Judices: unde Elohim pluralitatem indicat Scil. personarum; Creavit in numero singulari unitatem essentiæ. Ita Lyranus, Magister, & Scholastici multi, lib 2. sent. dist. 1.* Cunc-

Cuncta creans Elohim, (ceu textus dicitur hebræus)
Principio mundi; Symbolon est Triadis.
Dum plures Elohim personas signat, & unam
Actio naturam, quâ bona cuncta fluunt.

(a) Principium rerum Deus est, ac terminus idem,
Illius studeat quilibet esse memor.

(a) *Isaia. 41. & Apocal. 1. A te principium tibi desinet, dicit Virg.*

SYMBOLUM 5.

Faciamus hominem ad imaginem nostram, *ubi ly fa-*
ciamus & nostram, personalem pluralitatem designant, ly
imaginem, unam naturam. S. Aug. lib. de fide ad Petrum,
aliàs tom. 3. fol. 48. item tom. 5. fol. 125. & scholastici apud
Magist. loc. cit.

Tres subsistentes, qui majestate sit unum
Numen adorandum, vox faciamus, habet.
Plurali numero si nectas particularem,
Unus cum Trino proditur esse Deus.
O Decas eximium! decoratur imagine summi.
Mens humana Dei, quam violare nefas.

SYMBOLUM 6.

Tres camerae in arca Noë. Gen. 6. Habetur apud S. Aug. pro Sym-
bolo serm. 69. de temp. aliàs tom. 10. fol. 161. ubi ait: Triplex
enim arca est Ecclesia, quæ Trinitatis continet Sacra-
mentum.

Ar-

(3)

A Rca vehit, Saluatque genus pecudumq; hominumq;
Conflantur cameris tristega facta tribus.
Pulsus humo est undante polo vetus incola terræ,
Errat & in tumidis iam Microcosmus aquis.
Saluatur Triadis sub imagine tutus in arcâ,
Ut benè munitâ miles in arce solet.

SYMBOLUM 7.

Tres Filij Noë; Sem, Cham, Iaphet.

Gen. 6. vers. 10.

Æ Quora turgescunt, cælisquè vomentibus undas,
Merfa latet tellus, machina trina pavet.
Placatur mox læsa Trias: Sem, Chamque supersunt
Et Iaphet. (a) Est tellus his reparata tribus.
Ad pœnas est tarda Trias, clementia motus
Temperat; (b) ad veniam pronior esse solet.

(a) *Gen. 9. v. 19.* (b) *S. Hieron. & commentatores in Isa. 55. v. 7.*

SYMBOLUM 8.

*Pincerna Pharaonis tres propagines Vitis, Pistor tria canistra
somniaando videt; quod Ioseph interpretatur, illum post tres
dies officio restituendum, hunc Crucis suspendio finiendum
prædixit Gen. 40. Nota. S. Aug. serm. 71. de temp. aliàs tom.
10. fol. 162. dicit: nam quod dies tertius in mysterio ac-
cipi debeat Trinitatis, frequenter in Voluminibus sa-
cris invenitur. Idem serm. 106 de temp. habet.*

Quæ

(4)

Quæ rutilo fiunt Iosephe negotia phœbo,
 Hæc reuehunt tacitâ nocte sororis equi.
 Somnia visa docent: illi (a) propago propagat,
 (b) Corvorum socio, præsecat, umbra, dies.
 Præmia cum pœnis trinâ sub imagine spectes;
 (c) Linea metiri, quæ solet æqua Dei.

(a) gen. 40. vers 13. (b) ibidem vers. 19. (c) ad lineam meritorum & demeritorum, quæ
 si ad amissim, Deus cuiquæ destinat præmium vel pœnam. vide Corn. a lap. Isa 18.

SYMBOLUM 9.

Tres speciales Patriarchæ.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob. *habetur pro Sym-*
bolo apud S. Chryf. homil. in illud Apostoli Cum autem
subjecta fuerint illi omnia. mihi tom. 4. pag. 118. ubi dicit
tres patriarchæ sunt in honorem Trinitatis.

EN Patriarcharum numero Deus impare gaudet,
 Cunctorum Patrem ritè figurat Abram.
 (a) Abramides Sacra ligna ferens, parensque parenti,
 In Cruce pendentis forma typusque fuit.
 Pneuma refert Iacob, lectam sub amante Rachelem:
 (b) Inde Patrum, Triadi perplacet ista trias.

(a) id est filius Abrahæ seu Isaac. (b) vide Perer. in cap. Exod. 3. & ex eo Fab. Justin
 in illud Tib. 7. Deus Abraham; Deus Isaac, Deus Iacob vobiscum sit & c.

SYM

(5)

SYMBOLUM 10.

Abraham tres Angelos vidit, Unoque adorato hospicio
& convivio excepit. *gen. 18. S. Aug. serm. 70. de temp.
mihitom. 10. fol. 191 ubi dicit, in eo quod tres vidit, Tri-
nitatis mysterium agnovit, quod autem quasi Unum
adoravit, in tribus personis unum esse Deum Cogno-
vit.*

Sedibus æthereis (a) Triadis tres nomine lapsos
(b) Thariades recipit, suppositaque dapes.
Unus adoratur, quia par essentia trinis,
Una tribus Deitas, Una latria datur.
Hospitij merces promissa est mascula proles;
Causa Trias feræ fertilitatis erat.

(a) *S. Chrys. tom. 4. pag. 119.* (b) *Abram filius Thara gen. 11.*

SYMBOLUM 11.

De eodem,

*Ac de tribus satis similæ, quæ commiscuit Sara, ac fecit subcine-
ricios panes. Apud S. Aug. loc. cit. & tom. 10 fol. 225.*

Auspicio summæ Triadis, quâ cuncta reguntur,
Thariadi e cælis obuia missa trias.
Excipit hospicio, blando dedit ore salutem,
Ternaque misceri mox sata jussit Abram.
En Abrahæ perspecta fides, & Numen in Unum
Trinumque, obsequijs officiosus amor.

SYM-

SYMBOLUM 12.

Abraham jubetur a Deo sumere vaccam triennem, capram trimam, & arietem annorum trium, turturem quoque & columbam &c. Gen. 15. habetur pro Symbolo SSS. Trinit. apud S. Aug. serm. 54. de temp. mihi tom. 10. fol. 153. ubi dicit: Vacca triennis & aries annorum trium &c. figuram omnium gentium prætulere, quia omnes gentes erant in mysterium Trinit. credituræ.

Vacca triennis erit, capra trima, ariesque triennis ;
Turtur, & in sacris, casta columba, placent.
Symbola sunt Triadis, quæ tres pharaonica quondam
Sub juga ducendas edocuere tribus. (a)
Hinc turtur gemebunda jugum, lamentaque signat,
Altera promissas, nuntia pacis, opes.

(a) Per tres tribus, intellige tres generationes, puta Caat, Amram, & Moyses, per quas duravit servitus Ægyptiæ.

SYMBOLUM 13.

Triplices Virgæ Jacob.

Tollens Iacob Virgas populeas virides, & Amygdalinas & ex platanis, decorticavit eas. Gen. 30.

Sæpè tui Laban pretium sudoris ademit,
Ufus es ast astu callidior Jacob.

Po-

(7)

Populeas & Amygdalinas hinc tollere Virgas
Ex platanis, Triadis numine (a) doctus ovas.
Ipsa (b) Trias sœcundat oves, variatquè colore;
Aucta tui merces arte laboris erat.

(a) Gen. 31. 7. 11. ubi haec estrophiâ Jacob divinitus in somnis edoctus. (b) Gen. 31. 7. 7
8. 9. & est doctrina Cyrilli Chrys. Theodoretii &c.

SYMBOLUM 14.

Ego sum qui sum. Exod. 3.

Nota Symbolum esse in istis monosyllabis singulis: sunt enim tres
literæ, & una syllaba.

Personis poteris dumtaxat dicere Divis,
(a) Non homini, cujus dixeris, esse, nihil. (semper
(b) Sum qui sum (c) primum, (d) numquam mutabile, (e)
(f) Ens sine principio, sum sine fine simul.

Finis ero qui principium, cultoribus ipsum
Sum licet esse, tamen nolo deesse meis,

(a) Ex Platone. Cui non malè consonat Syllogisticum hoc Distichon
Pulvis & umbra sumus, pulvis nihil est nisi fumus:
Sed nihil est fumus, nos nihil ergo fumus.

(b) hoc explicant SS. PP. per (c) S. Hieron. in cap. 3. ad Eph. per (d) Greg. hom. 2.
in Ezech. per (e) Iustin. in exhort. ad gentes. Per (f) Pyndarus in pythiæ hymno 2.
Hinc & Thales, teste Laert. in ejus vitâ, rogatus, quid esset Deus, respondit, quod
principio & sine caret.

SYMBOLUM 15.

Nota nomen tetragrammaton.

Nomen meum Adonai non indicavi eis. Exod. 6.

Hunc locum græcus Scholiastes vertit; non indicavi eis

F

nomen

nomen Patris, & Filij, & Spiritus S. Nomen enim *A-*
donai & Iehova, nomen tetragrammaton, & trisyllabum
 est, idemque cum eo, *Ego sum qui sum*, ut habet Corn. a
 Lap. Exod. 6. Respondent autem Hebræi nomine *Iehova*
 significari SSS. Trinitatem. Prima enim littera *Iod*, quæ
 est index & principium numeri denarij, significat pri-
 mam personam. Secunda *He* significat secundam per-
 sonam: *He* enim significat essentiam & substantiam (a-
 radice *Haja*, quæ *esse* significat) quam Filius consubstan-
 tialis Patri communem habet cum Patre. Rursum per
 Filium omnes res creatæ sunt, & suam essentiam acce-
 perunt. Tertia *Vau* significat tertiam personam: est enim
Vau idem quod copula *Et*, sicut Spiritus S. est Unio &
 copula Patris & Filij. Ita ex Corn. loco cit.

SYMBOLUM 16.

Trina signa Moysis, & triplex conversio.

Moyses tribus signis a Deo acceptis in Ægyptum proficiscitur.
Primum signum est conversio virgæ in colubrum. Secundum
missio manus in sinum, quam protulit leprosam. Tertium
conversio aquæ in Sanguinem. Exod. 4.

TRina per Ifacidum patrantur thaumata Patrem:
 Fit subito coluber, quæ modò Virga fuit.

Inquè

(9)

Inquè sinum conversa manus (res plena stuporis)

Lacte fit albenti candidiorquè nive.

Undaquè primævo rubet exspoliata colore.

His Trias electum te probat esse Ducem.

SYMBOLUM 17.

Tres liberati e flammis Sodomæ.

*Ascendit Loth de Segor & mansit in monte, duce quoque
filie ejus cum eo. Gen. 19.*

A Spice (a) sulphureis flagrantibus ignibus Urbes,
Perverfa in cineres versa Gomorrha jacet

(b) Parva tamén Segor ultricibus eruta flammis,
Loth salvatorem gaudet adesse suum.

Cum Patre Loth binæ fugiunt incendia natæ,

Dum peris, ad Triadem confuge. Salvus eris.

(a) sulphure & igne rectè punitur sodoma ob factorem & ardorem peccati libidinis. Greg.
lib. 4. moral. cap. 10. (b) quæ prius Bala dicebatur, postea est vocata segor, id est parva,
quia Loth eam quasi parvam, ne cremaretur, exoravit. Gen. 19. v. 20.

SYMBOLUM 18.

Tres virj orantes.

Moyfes, Aaron & Hur Exod. 17.

Tres orant, collemquè petunt, irrumpit in hostem

(a) Nunniades, lassas Mose levante manus.

Quan-

(10)

Quantumvis virtute, viris ac viribus impar,
Hostibus attritis Mars Josuanus ovat.
[b] Palma venit, toti parta est victoria mundo,
Dum Triadi palmam Christus utramquè levat.

[a] Id est Filius Nun seu Josue [b] Allegoria ad Christum Crucifixum ex Tertul. lib. 1. contra Marc. cap. 18. Cyrill. in collect. cap. 16. alijsquè PP.

SYMBOLUM 19.

Tres dies. Exod. 3.

Ibimus viam trium dierum in solitudinem, ut immolemus Domino Deo nostro. Habetur pro Symbolo apud S. Aug. Serm. 71 de temp. mihi tom. 10. fol. 162. & Ven. Bedam. in Expof. lib. Iob cap. 1.

Gens hebræa gravi depresso Tyrannide squallet,
Niliaci duro [a] Principis arcta iugo.
Effusa in lacrymas gemitus ad sidera tollit,
Terrenæquè expers, cœlitus orat opem.
[b] Tresque dies poscit deserta per avia cursum,
Unde Sacræ Triadi thura cremanda ferat.

[a] id est Pharaonis. [b] trium dierum via, est via fidei, spei, charitatis, qua est via ad cælum. vel allegorité sunt tres dies Christi. Primus, quo obiit, secundus, que descendit ad inferos, tertius quo resurrexit, ita S. Aug. serm. 90. de temp.

SYMBOLUM 20.

Diliges Dominum Deum ex toto corde, totâ mente, totis viribus, S. Aug. tom. 4. fol. 77.

SYM-

SYMBOLUM 21.

Tria præcepta primæ tabulæ

Ego sum Dominus Deus tuus &c.

Non assumes nomen Domini Dei tui in Vanum.

Memento ut diem Sabbati sanctifices.

Monte Synâ primæ lex exarata tabellæ,
 Quâ ratione Trias sit veneranda, docet.
 Summa sit hæc legum: toto conamine, totis
 Viribus, & totâ dilige mente Deum.
 Incassum Domini nomen ne fumere tentes,
 Et Triadis cultu Sabbata digna cole.

SYMBOLUM 22.

Omnis masculus ter in anno apparebit coram
 Domino *Exod. 23.*

Putat, in festo tabernaculorum, paschatis, pentecostes. Dent. 16. Ha-
betur pro Symbolo Sanctiss. Trinit. apud S. Basilium in
cap. 1. Isa. ubi dicit: fidem Sanctiss. Trinitatis exigit Deus:
nam ut ait Glossa: In Collecta frugum potentia Creatoris Pa-
tris signatur; In paschate immolatur filius; In pentecoste da-
tur spiritus.

Sistetur Solymis quivis ter masculus aris,
 Annua dum cælis effeda solis erunt.
 (a) Prima dies summi solemnia Patris adumbrat,

(b) Al.

(12)

(b) Altera quo natus dignus honore refert.
Quin etiam (c) Sacro lux effulgebit Amori:
Supremæ Triadis lex vetus umbra fuit.

(a) Dies tabernaculorum seu collecta frugum. (b) Dies azymorum seu pascatis. (c) Dies Pentecostes.

SYMBOLUM 23.

Et sint parati in diem tertium : die enim tertio descendet Dominus coram omni plebe super montem Sinai. Exod. 19. apud S. Agust. serm. 71. de temp. aliàs tom. 10. fol. 162.

I Sacidum legem gens exceptura Tonantis,
(a) Provida ter geminos se parat ante dies.
(b) Insonuere tubæ, densatur nubibus aër,
Horridus æthereo labitur axe fragor.
Per Triadem si plena dies fuit illa tremoris;
Quantos horrores nostra suprema vehet?

(a) Allegoriam hic addit Rupertus ad resurrectionem Christi, dicens : Deus noster Trinitas est, Pater, Filius, & Spiritus S. &c. ac proinde justum fuit ut saltem festiva eius resurrectio in diem tertium differretur. (b) Exod. 19. v. 16. & 18.

SYM

(13)

SYMBOLUM 24.

Tres percussiones Asinæ. Num. 22.

*Et nit Angelus ad Balaam ; cur tertio verberas
Asinam tuam ?*

Quo superos ausu Balaam male-fane laceffis ;
Inquè Dei populum tot maledicta vomis ?
An nescis Asinam trino dum fuste flagellas
Te Trini (a) rapido Numinis ense peti ?
Hinc Triadis dono [b] formatis vocibus , artus
Ter gemino est cæfos verberare quæsta suos.

*(a) Num. 22. v. 23. & 31. (b) Deo vel Angelo voces , & verba formante , non tam per
Asinam , quam solùm circa eam , & in ore eius , inquit Leon. Mazius Num. 22. Sic da-
mon per Serpentem locutus est ad Evam Gen. 3.*

SYMBOLUM 25.

Tres a terrâ absorpti.

Core , Dathan , Abiron. Num. 16.

Elato , Moyfi vultu parere negantes ,
Jure ruunt lapsu tres graviore Duces.
Horresco referens , sorptos telluris hiatu
Mox phlegetontæi fluminis unda rapit.

Sup.

Supplicium exoluit perfricta rebellio, durum
Judicium Triadis (a) tres subiêre Viri.

(a) Nota hic pœnam ambitionis, rebellionis & murmuris: erant enim hi tres rebelles, bla-
phemi, ac rei læsæ majestatis, in Sanctis. Trinitatem.

SYMBOLUM 26.

Tres Civitates Refugij

Quas separat Moyses, ut confugiat ad eas omnis, qui occiderit no-
lens proximum suum. Deut. 4.

(a) **I**Nvitus qui fortè Virum confecerit, iras
Trina evasuro pandit asyla Trias.

Quo fugies qui mente furens, ac immemor æqui,
Lætifero telo, tequè Deumquè feris?

(b) Nec Bofor, aut Ramoth, aut Golan saluare valebunt,
Tatior ad Triadem, crede, recursus erit.

(a) Deut. 4. v. 42. (b) ibidem. v. 43. nominatim assignantur ista tres civitates.

SYMBOLUM 27.

Tertia generatio Deut. 23.

Qui nati fuerint ex his (scilicet Idumæis & Ægyptijs) tertiâ
generatione intrabunt in Ecclesiam Domini.

SI vel Idumæus, vel sis Ægyptius ortu,
Mox ut Judæus, non tibi jura favent.

Stirps

Stirps prior haud salvat, nec quas parit altera, proles

(a) Tertia sub Triadis schemate sola beat.

(b) Sit carnis merces, seu sanguinis ista putanda,

(c) Nec non hospitij : (d) gratia pura fuit.

(a) Nota. Qui ex Aegyptijs, vel Idumaeis conversus fiebat Judaeus, ab eo primo computando, tertia generatione ad congregationem Judaeorum, ut privilegij ipsorum frui posset, prius admittebatur. [b] Vers. 7. [c] Ibidem. (d) Quia Judaei quamdiu fuerunt advena in Aegypto, fuerunt multa passi, & duriter tractati, ita ut sit pura gratia, quod Dominus Deus ratione hospitij Aegyptijs hic concedit. Vide Leon. Marium. Deut. 23. & comment. illi.

SYMBOLUM 28.

Annus decimarum tertius,

Ac Triplices decimae Deut. 26.

[a] **P**ortio debetur decimarum prima Levitis,
Hæc solvenda sacris portio jure Viris.

Altera pars cedit Solymas visentibus ædes,

[b] Ut cadat excelso Victima grata Deo.

Tandem munificæ Triadis de lege, pupillis

Tertia pars, viduis, pauperibusquè datur.

(a) Tertio quolibet anno triplices dabantur a Judæis decima. Primò levitis, Secundò advenis ter in anno Hierosolymam ad templum venientibus, Tertio pauperibus, viduis, pupillis. Omnes hæ tres decima soluebantur tertio anno; alijs verò annis duæ priores duntaxat. Vide Abul. hoc loco (b) Deut. 26. vers. 15.

G

SYM-

SYMBOLUM 29.

Præparate vobis cibaria, quoniam post diem tertium transibitis Jordanem, & intrabitis ad possidendam terram; quam Dominus Deus noster daturus est nobis. Ios. 1. S. Aug. serm. 106, de temp. aliàs tom. 10. fol. 108. præparate vobis cibaria ad diem tertium, quid est aliud dicere; nisi Trinitatis accipite Sacramentum, id est baptismum? &c.

Tertius Eois ubi sol emerferit undis,
 Iordanis populo trajiciendus erit.
 In nostrâ jam manna manu est, tunc ibimus, inquit
 (a) Nunniades, (b) reliquas ante parate dapes.
 Indicio Triadis trajecto flumine, tellus
 Nos manet emanans lacte, favoquè fluens.

(a) Id est Josue, qui fuit filius Nun. (b) manna non poterat servari in plures dies ut pat. Exod. 16. idcirco dicunt expositores, per cibaria intelligenda esse alia alimenta, quæ filij Israël invenerunt, aut emerunt in terris, per quas transibant. Ita Dionys. Carth. hoc loco.

SYMBOLUM 30.

Terni Viri, Ios. 18.

Eligite de singulis tribubus ternos Viros, ut mittam eos, & pergant, atquè circumueant terram.

Promissis tribubus [a] deerat sua portio regni,
 Ter geminos placuit sorte creare Viros.

Tres

(17)

Tres e quâquè tribu [b] mensi, data munera, signant
Munificam Triadis regna dedisse manum.

Alma Trias quot regna polo tibi danda supersunt?
Præmia sunt servis congrua danda tuis.

(a) 7. scilicet, que necdum acceperant possessiones suas, ut videre est vers. 2. (b) Viri in arte metiendi periti. Vide Dion. Carth. in Jos. 18.

SYMBOLUM 31.

Tres Vituli, & tres modij farinæ. 1. Reg. 1.

Et adduxit eum Secum, Scil. Anna Samuëlem postquam ab-
lactaverat, in Vitulis tribus, & tribus modijs farinæ, &
amphorâ Vini; & adduxit eum ad domum Domini. Habe-
tur pro Symbolo apud S. Aug. tom. 10. fol. 225. ubi dicit:
Ephi (de quo etiam agitur 1. Reg. 17.) trium modiorum
mensura est: & tribus mensuris mysterium intelligitur Tri-
nitatis.

SYMBOLUM 32.

Tres Sacerdotes pietate & religione celebres. Scil. Moyfes,
Aaron, Samuël, habetur apud D. Chryf. tom. 4.
pag. 618. Ubi sic habet.

Tres Patriarchæ sunt in honorem Trinitatis &c. Et
fi.

sicut, licet multi sint patriarchæ, ut prædicetur gloria viventis spiritûs sufficit Ternarius, ita cum multi sint sacerdotes, Triastamen Sacerdotum electa est; nempe Moysis & Aaron, qui in Sacerdotibus ejus, & Samuelis. ps. 98.

IN vitulis modijsquè tribus, vinoquè, pusillum
Elicitum precibus, consecrat ANNA Deo.
Quàm placuit Triadi divulsus ab ubere natus,
Hostia grata Deo ter repetita fuit.
Tres, Samuel, Moyses, Aaron Sacra thura dedere;
Quos famulos Domini (a) pagina Sacra vocat.

(a) psal. 98. Nota ex Glossa 1. intellige per Moysen, id est extractum de aquis, Religiosos abstractos a delicijs mundi. Per Aaron, id est, Montanum, prælatos in alto constitutos. Per Samuel, qui fuit minister in domo Domini Reliquos Sacerdotes & clericos: ab istis Christianis Sanctiss. Trinitas est laudanda & invocanda. Vide lorin. in psal. 98.

SYMBOLUM 33.

Trinæ vocationes Samuelis. 1. Reg. 3.

Samuel autem dormiebat in templo Domini &c. et adiecit Dominus, & tertio vocavit Samuel.

ATeneris Samuel Domini sacatur ad ædes,
Terquè intempestâ (a) nocte vocatus adest.
Ad Triadis sedes quisquis volet ire beatas,
Illius imperio sollicitatus adit.
Nos quoties Trias alma vocat parere, moramur,

Hæren-

Hærentes luto pondera carnis habeat.

[a] In quibus promptissima obedientia commendatur, quod intempesta noctis silentio toties tam celeviter, ac patienter surrexit & occurrit. Dicit Dion. Carth. Nota ex Venerab. Beda. Tertio Dominus vocavit Samuel, eo quod tertio Deus Pater, Filium in carne, Deum invisibilem esse, monstravit. In infantia, per Angelum & stellam. In pueritia, cum annorum esset 12. & Sapiencia divina praditus loquebatur in templo. In Juventute, cum baptizatum Pater Filium sua voce signavit, dicens: Hic est Filius meus & c.

SYMBOLUM 34.

Tria signa Saüli a Samuele data.

Cumque veneris ad quercum Thabor, invenient te ibi tres viri
ascendentes ad Deum in Bethel. Vnus portans tres hædos, &
alius tres tortas panis, & alius portans lagenam vini. I.
Reg. 10.

I Sacidum, mandante Deo, Rex ungitur, almæ
Uncto, mox Triadis signa, Saüle, micant,
Tres coeunt ad templa viri Bethelia, ternis
Panibus hic, hoedis promicat ille tribus.
A Triadis folio, ceu lux a sole, profecta est
Regia majestas, Sceptrigerumque decus.

Nota. Ex Vener. Beda. invenerunt inquit, fortes quique S. Trinitatis confessores, ascendentes pijs profectibus, ad Deum in Ecclesia, qua est Bethel, id est domus Dei: qui secundum datam sibi gratiam quadam pinguisima penitudinis remedia pro cogitatione, locutione & operatione offerenda & c. ferebant.

SYMBOLUM 35.

Tria arma Davidis, quibus Goliath prosternit. 1. Reg. 17.

Tulit David baculum suum, elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, & fundam manu tulit, & processit adversus Philisthæum.

Funda hostem Jessæa ferum funditquè, fugatquè,
Pastorem baculus denotat esse gregis.

Nomine sed Domini victus jacet hostis & ictus,
Munimen Numen, nomen & omen habet.

Auspicio Triadis redit e certamine victor
Pulsio, truncati colla gigantis habet.

SYMBOLUM 36.

Tres Sagittæ Jonathæ 1. Reg. 20.

Jonathas post repetitum cum David fœdus ipsum cum Patre reconciliare frustra conatur; illum tamen e manibus ejus trium sagittarum iaculo liberat. Habetur pro Symbolo vel allegoriâ ad SSS. Trinit. apud Bedam. Expos. alleg. in Samuëlem lib. 3. cap. 7.

Hæredem sceptri Triadis iam sorte legendum,
Cur insane premis, persequerisquè Saül?
Niteris incassum vitæ præscindere telam,
A telis tutus ter fuit ante tuis.

Præ-

Præsidio Triadis Martem delusit & artem ;
En Jonathæ telis luderis ipse tribus.

SYMBOLUM 37.

David tertio cadens pronus in terram adorat Jonathan. Habetur apud Bedam loc. cit. ubi ait: per hoc signari cadentem in terrena quondam præcordia divini respectum amoris, ad adorandam hæc ardentius S. Trinitatis gloriam sedulâ compunctione provocantem.

Issææ sobolis quantus pater hostis & osor,
Hinc (a) natus Jonathas tantus amicus erat,
Aspice securum vitæ triplici indice telo,
Ter curvare genu, terquè levare solo.
Est Trias arcano quæ Numine temperat orbem,
Ira patris nocuit, profuit hujus amor.

(a) Nota Saül habuit tres filios, Jonathan, Jesui, & Melchisua. De quibus Beda in expositione alleg. in Samuel. lib. 2. cap. 10. tres filij Saul, inquit, magnos fidei catholica, quæ unum in tribus personis Deum prædicat, duces exprimunt.

SYMBOLUM 38.

David sedens in cathedrâ sapientissimus inter tres, ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus, qui 800. interfecit impetu uno. 2. Reg. 23. Habetur pro Symbolo SSS. Trinitatis apud Dion. Carth. enar. in 2. Reg. cap. 23. art. 34. ubi ait: Sapientissimus iste est Christus, Sapientia Patris, sedet in cathedrâ

cathedra, scil. judiciali, cum ipse sit iudex universorum.
Hic est sapientissimus inter tres divinas & increatas perso-
nas, id est, unus eorum, qui sunt tres sapientissimi; adjec-
tivè sumendo nomen sapientissimi: si enim substantivè suma-
tur, sunt unus sapientissimus; sicut & unus aternus &c.

ECce throno David residet præfulgidus alto
Tres inter summos maximus ille sophos.
Vermiculo similis caput ense terendo gigantis,
Sic Sathanam Christo Crux moriente terit.
Tantane vermiculo fuit in moriente potestas?
Vis experrecti quanta (a) leonis erit?

(a) Allegoria ad Christum resurgentem & ad iudicium reducem.

SYMBOLUM 39.

Trium datur optio. 2. Reg. 24.

Optio iusta trium datur, elige bella, famem-ue
Vel tua plebs trino, peste necanda die est.
Optio trina gravis, trini tamen hocce fla- gellum
Numinis, est bonitas: esto flagellet [a] amat.
[b] Parce recensite Deus optime maxime plebi,
Mequè meamquè domum petute; culpa mea est.

(a) Apocal. 3. [b] ob numeratum populum punitur David, 2. Reg. 24.

SYM-

SYMBOLUM 40.

Tres fortissimi Viri. 2. Reg. 23.

*Irruperunt ergo tres viri castra Philistinorum, & hauserunt
aquam de cisternâ Bethlehem.*

Quis lymphæ calicem patrio de fonte propinet?

Quas ardens fitio (a) possidet hostis aquas.

(b) Tres ferro fecêre viam, medioquè per hostes,

Non delibandis vi potiuntur aquis.

Quæ levet unda fitim; mentisque incendia tollet?

Fons Patris, unda (c) Bethlem, flumina Flamen habet.

(a) Vers. 14. (b) Vers. 16. (c) Id est, natus in Bethlem. Nota ex Dion. Carth. nullus, inquit, fortiorum ipsius David ad tres primos fortissimos pervenit, (ut habetur 2. Reg. 23. vers. 19. & seq.) per hoc enim præfiguratum est, quòd ad superbeatiss. Trinitatis æqualitatem, nullus Sanctorum pertingere valet.

SYMBOLUM 41.

Tria in arcâ fœderis.

*Virga Aaron, quæ frondens ipsi consignavit Sacerdotium,
Decalogus, Manna. Ex S. Tho. 12. q. 102. a 4.*

Manna saporiferum, Virgam, legisquè tabellas,
Hæc tria legiferi continet arca Ducis.

(a) Virga potestatis, sopheræ lex esto figura,

Munificam dantis, suspice manna, manum.

En Triados vivis expressa coloribus icon,

Non habet Idalidos pulchra tabella pares.

[a] S. Tho. tria, inquit, quæ erant in arcâ, significabant tria attributa Dei, scil. virga, potentiam Patris, legis tabula, sapientiam Filij, manna, bonitatem Spiritus Sancti.

H

SYM-

SYMBOLUM 42.

Habitavit arca Domini in domo Obed edom tribus mensibus, & benedixit Dominus domui Obededom. 2. Reg. 6.

Mansit (a) Obed-Edom populi tutela trimestri
(b) Fœderis arca domo, cœlica dona vehens.
Umbra fuit Triadis, (c) tribus hinc ornata figuris.
Inclusit virgam, manna, decemque logos.
Quanta sacerdotum cumulabit gratia mentes;
Dum Trias adveniens manserit? (d) arca cor est.

[a] Secundum Pet. Comestorem Obed Edom duæ sunt dictiones: nam ita exponit, Obed filij Edom: interpretatur autem, serviens homo, Eratque Obed levita. [b] dicitur arca fœderis vel testamenti, quia continebat legem, quæ erat conditio fœderis inter Deum & Hebræos initi. (c) Figura arca erat alta & lata tribus palmis, longa quinque, inquit Iosep. lib. 3. Antiq. 6. (d) Quid est Sacerdotale cor; nisi arca Testamenti? in quâ, quia spiritualis doctrina viget, proculdubio tabula legis jacent, ait S. Greg. lib. 7. regist. epist. 30.

SYMBOLUM 43.

Tres Lanceæ Joab. 2. Reg. 18.

Tulit ergo Joab tres Lanceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalon.

Absalon obrizi niveo cui pendula collo
Cæsaries, auri pondere major erat.
Filius infestis Patrem malè providus armis.
Provocat, (a) haud superùm tela trifulca timens.
Percitus ultrici Joab armiger irruit irâ
Ac hostem Triados perfodit hasta triplex.

(a) Rex autem David filium planxit extinctum, quia noverat in quas pœnas tam impia, adultera; parricidalis anima raperetur, inquit S. Aug. de doct. Christ. lib. 3. cap. 21. mihi tom. 3. fol. 13.

S.Y.M.

SYMBOLUM 44.

*Elias super filium mulieris Sareptanæ tribus vicibus mensus est.
3. Reg. 17. habetur pro Symb. apud Dion. Richel. in expos.
l. c.*

Incubat exanimi puero curvatus Elias,
Se puero similat, ter repetitque vices.
Ista figura brevis quid denotat? anne stupendum

(a) Divini verbi se breviantis, opus?
(b) Per Triadem fit vita redux; ut redditus iste
Est vitæ ac Matri, vate precante, (c) puer.

(a) Est allegoria ad Christum, pro genere humano sopito peccatis; orantem patrem pro re-
vivificatione; quem pater pro sua reverentiâ exaudivit; atque in sua incarnatione, predi-
catione, & passione se eidem misericordissimè coaptavit (b) Expandit se ter Elias, ad in-
solvendum superbeatissima Trinitatis mysterium, cuius virtute, & fide postulavit obtine-
re supernaturalem illum effectum. Et quoniam universorum entium operumque perfectio
in quadam trinitate consistit. Richelius in loc. sup. cit. (c) Refert S. Hieron. quod puer iste
suscitatus, habeatur ab hebrais, Jonas propheta.

SYMBOLUM 45.

Triples perfusio aquæ super holocausta.

*Item trium patrum nuncupatio 3. Reg. 18. de symbolo trium pa-
trum dictum est supra.*

Vatum grex Baalim clamoribus æthera complet,
Obserrat his aures, continet ora Baal.

Sacrâ dêin melior vates parat igne cremanda;

(a) Ter quoque mactatum diluit amne bovem.

Annuit alma trium (b) Trias excita nomine patrum,

cum

Cum bove ter fufas corripit ignis aquas.

[a] Est allegoria ad corpus Christi in Sacramento altaris, super quod effusio aqua interioris & ignita in anima ter devotè est faciendâ; in præparatione ad offerendum, in ipsa oblatione, & post in gratiarum actione: sicquè sequitur infusio Spiritus S. qui est ignis consumens, & in se absorbens devota corda per charitatem. (b) Tres Patres, id est, Abraham representans Patrem, Isaac Filium, Israël Spiritum sanctum, qui ex Abraham per Isaac, id est, ex Patre per Filium procedit.

SYMBOLUM 46.

Tres Iesus seu Salvatores in veteri Testamento

Scil. Iosue Dux, Num. 13. qui vocatur Iesus Ecclesiastici 46.
 Alius Iosue Pontifex, 1. Esdre 3. qui nominatur Iesus Eccl.
 49. Tertius auctor libri Ecclesiastici, qui sic nominatur Eccl.
 50.

(a) **N** Unnitas, (b) Josedechitas (c) Sirachitas (d) J-esus,
 [e] Symbola venturæ ternæ salutis habe.

Dux Josue; summo fuit alter honore Sacerdos;

Doctor erat Syrach: tres patriæne patres?

Tergeminos unus superas [f] o Christe: Sacerdos,

Doctor eras mundi, Ductor ad astra simul.

(a) Filius Nun. (b) Filius Josedech. (c) Filius Syrach (d) J-esus apud Græcos est trisyllabum, eò quòd Jota apud eos sit vocalis, qua apud Latinos est consonans. Iesus autem est idem quòd Josue, vel Messias, vel Salvator. (e) & (f) proprium nomen verbi incarnati est nomen Iesus, dicit S. Aug. tract. 3. in 1. Epist. S. Ioan. Unde ait Bernardus serm. 15. in Cant. Veteres Iesus inanibus nominibus gloriosos esse; nec enim veram salutem præstitisse, sed adumbrasse. Hanc solus præstitit Iesus noster.

SYMBOLUM 16.

Tria bona opera Tob. 12. *Apud Corn. a Lxp. in Amos 1.*

*Bona est oratio cum jejunio & eleemosyna, magis quàm thesau-
ros auri recondere. v. 8.*

AD Triadis sedem fervens erectio mentis
Tollitur, & grato pascit odore polos.
Vis magis attolli? macerent jejunia corpus,
Sæpius hoc animum molle gravare solet.
Ex opibus fer opem, miseris, inopique pupillo,
Munera ne numerata, munerat illa Deus.

Moraliter, oratione propitiatio Dei quaeritur, jejunio concupiscentia car-
nis extinguitur, eleemosynis peccata redimuntur, simulque per omnia Dei
in nobis imago renovatur. Hæc triplex observantia omnium virtutum com-
prehendit effectus. Hæc ad imaginem & similitudinem Dei pervenit, & a
Spiritu S. inseparabilis facit, quia in orationibus permanet fides recta, in je-
junio innocens vita, in eleemosynis mens benigna. Leo Serm. 1. de jeju-
nio 10. mensis.

SYMBOLUM 48.

*Tres horæ, quibus tres personæ, videl. Tobias Junior & pa-
rens uterque, cognito Dei Angelo benedicunt Dominum.*

v. 22.

QUIN Tobias memorem cælesti munere claros
Monstratæ memores a Raphaële viæ.
Ut civem videre poli talaria plantis

Nectere

Nectere, & in patrios iam remeare lares,
 Quanta trium mentes rapuit tribus extasis horis?
 (a) Prostrati in vultus procubuere suos.

[a] In signum humilitatis corde simul & ore Deum trinum & unum benedixerunt, sicut Abraham, cum ei divina revelarentur mysteria Gen. 18. Fab. Iust. in hunc locum.

SYMBOLUM 49.

Tertio anno imperij sui Assuerus fecit grande convivium Ester. 1.

Tertius Assueri regno dum volvitur annus,
 Prodiga regales dextra profudit opes.
 Accumbunt roseis satrapæ longo ordine mensis,
 (a) Pocula Bacchæo plena liquore bibunt.
 Quas parat ergo dapes rerum Trias ipsa creatrix?
 Nectar & Ambrosiam cœlicus ordo bibit.

[a] Erat quidem vinum abundans, non tamen erat, qui nolentes cogeret ad bibendum impertinè invitando, vel ad aequales haustus provocando, ut quidam brutaliter faciunt, inquit Richel.

SYMBOLUM 50.

Tribus diebus & tribus noctibus Ester & Iudæi ieiunant, ac orant. Ester. 4. & 5. ex S. Aug.

Mente ferox Amanus amans, sitiensque cruoris,
 Ifacidum genti bella, necesque parat,
 Figeris ipse cruci præcelsæ, hostique paratæ,

In-

(29)

Ingenioquè peris dire Perille tuo,
Terna placent Triadi jejunia, terque profusis
Est populi lacrymis, & prece, mota sui.

SYMBOLUM 51.

Tres amici Job.

Audientes tres amici Iob, omne malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo ut visitarent eum. Iob 2.

DIves opum Job, factus inops, exutus honore,
Infimus in fimo, qui modò summus erat.
Tartarei livore canis, liventia membra
Vix levat, in toto corpore vulnus hiat.

Victorem Sathanæ (a) tres aggrediuntur amici.

(b) Quos sancto victos Flamine Jobe trahis.

(a) Amici Job senserunt pœnas in hac vita non infligi nisi pro pravia culpa: Unde Job gravissime casum, judicavit gravissimum peccatorem, contra quos Zelo justitia Job disputat, & demonstrat se non judicatum a Deo juxta processum justitiæ humanæ, in quo quidem ita fit: Sed a Deo, a quo impijs sapius prospera eveniunt, & justis adversa. (b) Job dum tentatur apparet scientia, quæ post multa tempora danda erat, spiritu Sancto erudiente edoctus. Chrys. serm. de pat. Iob mihi tom. 1. fol. 573.

SYMBOLUM 52.

Tres Filie Iob cap. 42.

(a) **T**Res natas formâ pariles, non sorte parentis
Nubila post fati tempora, Jobus habet.
Post tenebras, post tot tempestatesque malorum,

[b]

[b] Jure Serena Dies prima vocanda fuit ;
 Cassia sit, Cornu-stibij sit tertia : ternas
 Sustulit [c] atra trias, reddidit alma Trias.

[a] Erant filia Job formosa valde, quia non sunt inventa mulieres in universâ terrâ tam speciosa. Job. 42. vers. 13. [b] Vocavit Job nomen unius Diem, nomen secunda Cassiam, nomen tertia Cornustibij vers 14. Tres Iobo filia secundum carnem, tresque ei virtutes juxta spiritum, quemadmodum inquit Apostolus manent tria hæc, fides, spes, Charitas: nudatus est omnibus, sed natura conditorem, trinum unumque Deum, non negavit, ait Chrys. homil. 3 de pat. Job. [c] id est, tres parca.

SYMBOLUM 53.

Magnus Dominus fortitudinis, Iudicio, Iustitiâ. Iob 37.

Robore qui præstant, qui munia Judicis implent,
 Aut quibus est dubij res dirimenda fori ;
 Agnoscant Triadem solam, quæ robora præstat,
 Munia dispensat, judiciumquè facit.
 Hanc penes est virtus, & jus, & norma regendi,
 Formaquè judicij, justitiæquè modus.

SYMBOLUM 54.

Tripliciter quis beatus,

1. *Qui non abiit in consilio impiorum*
2. *Et in viâ peccatorum non stetit,*
3. *Et in Cathedrâ pestilentia non sedit.*

*De Domino nostro Iesu Christo, hoc
 accipiendum est, inquit S. Aug.*

NOxia si vites confortia, jure beatus,
 In nullâ figas impietate pedem.

Siqua

Siqua malignarum dentur subsellia legum,
 Non sed eas, sed eas, ne pereas per eas.
 Hæc quicunque facit Christi succensus amore,
 Dignus erit Triadis figat in arce pedem.

Nota. Sicut diabolus impiorum, sic Christus, est piorum consilium, cathedra & Via, quæ ad æternam beatitudinem, quæ est clara Visio Sanctissimæ Trinitatis, pervenitur. Ex Chryl. hoc loco.

SYMBOLUM 54.

A fructu frumenti, vini, & olei multiplicati sunt ps. 4.

Copia frumenti tantarum gloria rerum,
 Arguit immensum munificumque Patrem.
 Filius umbratur generosi voce liquoris,
 Qui speciem vini, vimque cruoris habet.
 Flamen orontæo Dium quod manat olivo,
 Allicit ad patrias agmina multa domos.

Nota. Christus est frumentum Dei, siquidem est panis vivus, qui de cælo descendit. Est vinum Dei: nam inebriabuntur inquit psalmista ab ubertate domus tuæ. Est oleum Dei, de quo dictum est, impinguasti in oleo caput meum inquit S. Aug.

SYMBOLUM 55.

Deus justus, fortis, & patiens psal. 7.

(a) **D**ante cuique suum trino quid & æquius uno
 Numine? dona bonis, suppliciumque malis.

I

Si

Si caput in fontis lentum vibraverit ensem,
 Quis contra robur tale gigantis eat?
 Vindictæ patiens, sitientes comprimit ignes,
 Semper & invito percutit ense reos.

(a) *Institia est virtus dans cuique suum. D. Thom. 22. q. 58. art. 1.*

SYMBOLUM 56.

*Verbo Domini cæli firmati sunt: & spiritu oris ejus omnis
 Virtus eorum. psal. 32.*

[a] **Q**uod verbum; nisi supremi venerabile Patris?
 Os, inclarescit quo Genitoris honos.

[b] Cælorum quo firma coit solidataque moles,

[c] Quos solido fusos nuncupat ære Jobus.

Spiritus est Domini, simul ejus spiritus oris,

A quo [d] cælorum profluit iste decor.

[a] *quis ergo facit per Verbum & Spiritum? nisi cujus verbum est, & cujus spiritus est? Trinitas ergo hac unus Deus. S. Aug. [b] scriptum est Verbo Domini cæli firmati sunt. Verbum enim Domini filius est Patris. Sed eosdem cælos, videlicet SS. Apostolos, ut tota simul Trinitas ostendatur operata, cujus Virtus firmaverit, repente de spiritus S. dignitate adjungitur: & spiritu oris ejus omnis Virtus eorum, S. Greg. homil. 30. in Evang. [c] Job 37. [d] quot sunt bona prædicantium, tot sunt ornamenta cælorum. S. Greg. loc. cit.*

SYMBOLUM 57.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus Psal. 66

Ieffiadis monitu benedictio prima petenda
 A Patre; nos benedic ter benedicte Pater.

A te.

A te Nate, Deus noster, benedictio danda ;
 Nos facis effuso sanguine jure tuos.
 Spiritus alme Deus benedictio funditur a Te,
 Sicut inexhaustæ funditur æquor aquæ.

Nota. Nomen *Deus* hic & in Deut. cap. 6. ter repetitum, æquè ut Sanctus apud Isa, cap. 6. significat tres personas in Unitate essentiæ, nomen *noster* secundo loco additum, significat verbum nobis datum, & nobis natum. Ex Galat. lib. 2. cap. 1. Vel, ut ait Bas. & Severian. in Catenâ, Trias in monade significatur.

SYMBOLUM 58.

Bonitatem & disciplinam & scientiam doce me. Psal. 118.

DA tria summa Trias, (a) bonitatem, discere legem,
 Et complere, Deum scire, meumque nihil.
 Cœlitus hæc manant, nec sunt aliunde petenda,
 Hæc Triadis summo flumina fonte fluunt.
 Eximit hæc densâ nostras caligine mentes,
 Illa coronabit, quod bene cœpit, opus.

[a] Plato inter hæc tria, inopia, sufficientia, effusio, distinguens, solam effusionem bonitatis Deo tribuit. Sicut enim crater aliquis vino plenus & super-plenus effluit & superfluit, ita & Deus, Deique bonitas. Ex Corn. a Lap. Gen. 17.

SYMBOLUM 59.

Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109. Non meminit hic unius personæ, sed unius, quæ cum unâ alterâ loquitur ait. S. Chrysf. hoc loco.

CUi dixit Dominus? Genitum quem Patre fatemur,
 Humanâ est Dominus conditione meus.

Non

Non tibi sumpta caro loca præripit æqua parenti,

(a) Dextra Patris, sedes debita jure tibi est.

E Genito Patrem, pariter redamante, resultat

Mutuus amborum Spiritus, unus amor.

(a) Quem admodum non dicimus filium esse patre majorem, ita nec tu eum minorem, & inferiorem dixeris: id enim significat societas sessionis. Chrys. in hunc Psalmum. & rursus: illud quod natum est ex semine David, ita honoratum est, ut esset Dominus David. Sic Episcopus factus, laici filius, fit Dominus patris sui. &c.

SYMBOLUM 60.

Deus omnia disposuit in numero, pondere, & mensurâ. Sap.
II. apud Corn. a Lap. præf. in Isaiam.

In finita Trias finito limite cuncta

Condedit, & certi ponderis esse jubet.

Quæ bona, quæ mala sunt metitur, & omnia librat,

Virtutes numerat, ponderat acta Trias.

Effigiem numero, mensurâ, pondere, rebus

Indidit; ad Triadem cuncta referre decet.

SYMBOLUM 61.

Dilectus meus candidus, rubicundus, electus ex millibus. Cant.
5. Habetur pro Symbolo in Nucleo. Coppenst. Dom. SSS.
Trin.

De candore Patris candor, de lumine lumen;

(a) Jesus nos salvans a Patre nomen habet.

Filius, & Sancti rubicundus amoris ab igne,

Pneumatis, atquè sui flagrat amore Patris.

Candet ab electo millenis millibus uno,
Hujus & effuso terra cruore rubet.

(a) Matth. 1.

SYMBOLUM 62.

*In tribus placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo,
& hominibus 1. Concordia fratrum 2. Amor proximorum.
3. Vir ac mulier bene consentientes Eccl. 22.*

R Ara solo, sed grata polo concordia fratrum;
Vicinos pacis conciliantis amor;
Grataque sunt Triadi sociantia vincula mentes,
Expertes litis vir mulierque placent.
Unio nata Deo, Satanæ divisio proles;
Ad Triadem pandunt foedera pacis iter.

SYMBOLUM 63.

Funiculus triplex difficilè rumpitur. Eccl. 4.

*Hebraica legit: Filium trinum non citò rumpitur. Galatians
lib. 2. cap. 4. de Trin. Mysterium, inquit, trini & unius
Dei non citò discutitur.*

Funiculus triplex ægrè dirumpitur, ægrè
Fœdus amicitiae, quod tria vincla ligant.
Funiculo Triadis non arctiùs illigat alter,
Fœdera quæ fuerint hoc sociata, manent.
Funiculus triplex, nullâque solubilis arte
Herculis & nodus Gordius ipsa Trias. (a)

(a) Isa. 25. verè tu es Deus absconditum &c.

SYM-

SYMBOLUM 64.

Tria sunt difficilia mihi.

Via aquilæ in cælo, colubri super terram, via navis in medio mari. Proverb. 30. habetur pro testimonio SSS. Trinit. in Nucleo Coppenst. Dom. Trinit.

QUæ sunt difficili peruestiganda labore,
 Enumeret Sapiens, Numinis ore, tria.
 Pressa solo colubri vestigia, qua Jovis ales
 Pervolet, a navi signa relicta salo.
 Arcanæ Triadis magis inscrutabile Numen,
 Quod laudare queas, enucleare nequis.

SYMBOLUM 65.

In duobus est contristatum cor meum, & in tertio iracundi a mihi advenit. Vir bellator deficiens per inopiam, Vir sensatus contemptus, & qui transgreditur de justitiâ ad peccatum: Deus paravit eum ad romphæam. Eccl. 26.

SI bellatoris virtus mercede negatâ
 Languet, & fiat Martis alumnus inops:
 Si quo dignus erat sapiens, orbetur honore,
 Hæc summæ Triadi causa doloris erunt.
 At qui justitiæ veneranda repagula rupit.
 Ictus ter-gemini fulminis ense ruet.

SYM-

SYMBOLUM 66.

Trecenti Viri Jud. 7. habetur pro Symb. apud.
Ven. Bedam.

*Et ait Dominus ad Gedeon, in trecentis viris, qui manu ad
os proijciente lambuerint aquas, liberabo vos, & tradam in
manu tuâ Madian.*

Qui duce fuderunt Madian Gedeone [a] trecenti,
Stando fluentia manu proijciente bibunt.

Unde tibi Gedeon tantæ fiducia prædæ?

[b] Qualis arena jacens, æquoris æquat aquas.

Part a trophæa docent, Triadis sub schemate, multas

Myriades modicâ posse perire manu.

[a] Eodem modo Gen. 14. Abraham 300. & paulò pluribus vernaculis, in tres turmas
divisis, cumque tribus socijs, puta Aner, Escol, & Mambre, bellum & victoriam conse-
cit. Quibus Liberius Papa Epist. ad orient. & Rup. putant præfiguratos fuisse trecentos,
& paulò plures patres, fidei pugiles, qui in victrice Nicæa Arium, hostem Sanctiss. Trinit.
vicerunt & damnarunt. Leonides rex Lacedæmoniorum cum trecentis in castra Xerxis
numerossima irrumpens, non ante cadendi finem fecit, quam fessus cumberet. Qui ad
suos: prandete hic commilitones apud inferos canaturi [b] eodem cap. vers. 12. & 13.

SYMBOLUM 67.

*Et clamabant alter ad alterum, & dicebant Sanctus, Sanctus,
Sanctus Dominus Deus exercituum juxta quod canticum ter
Sanctus in Missâ dicitur. Isa. 6. Apoc. 4.*

Iamquè petens propiùs Sanctorum Sancta Sacerdos,
Ore locuturus proluciente Deum.

Inter

Inter cæligenas hac sorte potentior illis,
 Intonat Angelicum ter geminando melos.
 Nempè sacram ter Sancta Trias sistetur ad aram,
 Hinc priùs Angelicis ter veneranda tonis.

N. 1. Hanc quoque Trinitatem personarum, atque Unitatem naturæ propheta Isaias r. velatam, sibi non tacuit, cum se dicit seraphin vidisse clamantia: Sanctus Sanctus Sanctus Dominus Deus sabaoth. Ubi prorsus in eo quod ter dicitur Sanctus, personarum trinitatem; in eo verò quòd semel dicitur Dominus Deus sabaoth, naturæ divinæ cognoscimus Unitatem. S. Aug. de temp. serm. 38. aliàs tom. 10. fol. 139. Non eis sufficit semel clamare Sanctus, neque bis, sed perfectum numerum trinitatis assumunt, ut multitudinem Sanctitatis manifestent Dei, quæ est trinæ Sanctitatis repetita communitas, Sanctitas Patris, Sanctitas Unigeniti Filij, Sanctitas Spiritus S. Etenim Sanctificans & Sanctificati ex uno omnes. Orig. homil. 7. in Isaiam.

N. 2. S. Ignatius, tertius a S. Petro Antiochenus Episcopus, hanc visionem Angelorum per responsorios hymnos Sanctam Triadem laudantium vidit, & modum visionis, Antiochenæ ecclesiæ tradidit. Unde ad omnes ecclesias ista traditio promanavit; & hæc est ratio hymnorum responseriorum, &c. ita Socrates lib. 6. hist. cap. 8.

SYMBOLUM 68.

Sicut ambulavit (tres dies nit S. Hieron) servus meus Isaias nudus & discalcentus, trium annorum signum & portentum erit super Ægyptum & Æthiopiam &c. Isa. 20. ex S. Aug.

Ambulat en Vates (a) nudatus membra, pedesquè,
 Nuntiat annorum bella necesquè trium.
 Ægyptum Æthiopsquè manent irequè minæquè,
 Nudentur, vatis more videntis, eant.

En Trias, ut fugiant clades, tribus antè diebus
Præmonet, & veniam supplice corde rogent.

(a) Nudit as triduaana! Isaiã fuit symbolum triennialis foliatici. in Agypti & Ethiopia. Vide
Corn. a lap. Isa. 20.

SYMBOLUM 69.

Quis appendit tribus digitis molem terræ? Isa. 40. Sanctam Tri-
nitatem Paschasius lib. 1. de spiritu S. cap 2. per tres digitos
accipit.

EN circumfuso libratur in aëre tellus,
Fulcrorum nullâ vi subeunte vices.

(a) Trina basis librat. Sit prima, Potentia Patris.
Inde coæterni nata Sophia Dei.

Tertia, procedens Bonitas ab utroque, columna
Facta soli, cælo lapsa columba, fuit.

(a) Ut Atlas sistit, sic Sancta Trias verè, non humeris, sed quasi leve pondus, tribus
digitis totum terra globum Librat & sustinet.

SYMBOLUM 70.

Trinum AAA. Jerem. 1.

Jeremias trino suspirio suam de Sanctiss. Trinit. mysterio infan-
tiam profitetur dicendo: AAA, Domine Deus, ecce nescio
loqui, quia puer ego sum. Ita Viegas in Apocal. 9. sect. 5.
rum. 4. & alij.

CRiminis (a) Helciades maternâ purus ab alvo,
Exitus, & vitæ, cui sine labe, tenor.
Mentis ut expendit Triadis mysteria lance,

K

Effi-

Effigiem pueri balbutientis habet.
 Ut puer expressit Triadis ter symbola, namque
 Pingitur, A, punctis una figura tribus.

Nota. Loquebatur, inquit Corn. a lap. ex Viegā, cum Ieremia S. Trinit. Pater
 dicens, *noy te, Filius, Sanctis cavete, Spiritus S. prophetam dedi te.* (a) id est, fili-
 us Helciae.

SYMBOLUM 71.

Tres conditiones juramenti liciti. Ierem. 4.

Iurabis, vivit Dominus, in veritate & Iustitiā & Iudicio.

(a) **Q**Uando levans dextram, Triadem pro teste vo-
 (b) Verum, Iustitiam, Iudiciumq; cole. (c) *cabis,*
 Mendaci potes ore loqui, dare verba sodali,
 Numen at omniscium fallere nemo queat.
 Verba Trias librat, nūm sint conformia vero;
 Provida sint igitur, pondere iusta suo.

(a) hac ceremoniā veteres jurabant, levando scilicet manum in caelum, ut patet Gen. 14.
 vers. 22. (b) si quid horum trium desit, periurium est, inquit S. Hieron. D. Thom. 3.1.
 quest. 89. art. 3.

SYMBOLUM 72.

Terra, Terra, Terra. Ierem. 22.

*Idem Ieremias trinā objurgatione terram monet ut trini Dei
 vocem audiat dicens Terra, Terra, Terra audi sermonem
 Domini. Corn. a Lap. praef. in Isa.*

PULVIS, humus, vel fumus homo es, quæ proloquor
 Bis canitur furdo, ter tibi Terra cano.

(audi:

(a) Ex-

(a) Excipe verba Dei gremio ceu semina tellus,
 Surgat ut in pingui copia major agro.
 Figis humo natam divino semine mentem,
 Ociùs ad Triadem, ter revocata, redi.

Nota. Terra ter reperitur, quia ter Judæa monita est a Deo, puta in trinâ trium Regum clade, Joachas, Jeakim, & Joachin. Corn. a Lap. hoc loco. (a) Luc. 8.

SYMBOLUM 73.

Ezechiel vidit SSS. Trinit. in curru gloria sub trinâ specie, hominis, electri & ignis. Ezech. 1. Corn. a Lap. loco penult. cit.

Viderat incessos flagranti Numine currus,
 Humani vultus forma regentis erat.
 Electri caput & pectus fulgore coruscant
 Pube tenus, plantas flammeus ardor obit.
 (a) Electrum paleas, ad se Trias aurea mentes
 Allicit, ultrici territat igne reos.

Nota. Erat imago supra lumbos electrina, infra lumbos ignea, quia post ignem, id est, iram Dei, sequitur electrum, id est, misericordia. Abacuc 3. Electrum enim cum vim habeat attrahendi, & alliciendi paleas, symbolum est misericordie. Ita Maldonatus hoc loco.

SYMBOLUM 74.

Tres Viri Justi qui quasi tres in orbe soles justitiæ ac
 patientiæ emicuerunt.

Noë, Daniel, Iob. Ezech. 14. cap.

Tres mirare viros, quorum patientia Trino
 Grata Deo, ternis exagitata modis

Ipsè

(43)

Ipse Noë , stirpis nostræ reparator & orbis ,
Fluctuat iratas anxius inter aquas.
Rictibus obijceris Daniel velut esca, Leonum ,
Conjugis opprobrium te Jobe , fimus habet.

SYMBOLUM 75.

Tres pueri. Daniel. 3.

*Ananias, Misael & Azarias nolentes adorare statuam, quam
Rex Nabuchodonosor erexerat, ligati mittuntur in fornacem
ignis ardentis, in qua illæsi manentes benedicunt Dominum.
Habetur pro symb. apud Chryf. tom. 4. pag. 618. &
alios.*

Desine Rex pueris moliri incendia ternis ,
Quos Triadi sacros (a) entheus urit amor.
Effere mente bifons , fera mox amensquè futurus,
Nil tuus ignis obest , ignis in igne perit.
Una trium virtus , laus una , unusquè triumphus ,
Ignea vis Triados rore subacta jacet.

(a) Commentatores Dan. 3. v. 51. & 52.

SYMBOLUM 76.

Trium Puerorum hymnus. Ibidem.

Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant Deum.

TRes pueros lambit fervens Babylonica fornax
Ignibus, hymnidicum tres cecinere melos.

In

(44)

Invitant socios ad cantica, quidquid & orbis
Ad Triadis laudem, summus & imus habet.
Igneſcant, o tyranne tuis tria corpora flammis,
Mens Tri-potens mentes tres rapit igne ſuo.

SYMBOLUM 77.

Tria tempora
Quibus Daniel interdum orabat.

POplite ter flexo vates curvatus adorat
Dans Triadi quovis vota precesquè die.
Belſafarem, Chriſti pia turba ſecuta Prophetam,
Dedicat æterno (a) tempora terna Deo,
Quiſquis amas Trinæ Monadis captare favorem,
Hanc vicibus, quavis luce, precare tribus.

(a) Videlicet mane, meridie, vespere, in cujus memoriam triplex pulſus, & triplex ictus
campana datur apud Chriſtianos.

SYMBOLUM 78.

Tres principes. Dan. 6.

*Placuit Dario, & conſtituit ſuper regnum ſatrapas centum vi-
ginti, & ſuper eos Principes tres, ex quibus Daniel unus
erat, ut ſatrapæ illis redderent rationem, & Rex non ſu-
ſtineret moleſtiam.*

DArius (a) tribus impoſuit moderamina rerum
Supremis Ducibus, Principibusque viris.

Totius

Totius una Trias mundi moderatur habenas,
 Orbis & his paret machina trina Tribus.
 O homo! jam Triadi desiste resistere, motus
 Siste tuos, carnem vince, resiste stygi.

(a) Apud Aegyptios & Babylonios & alios, post Regem & Reginam summi olim erant
 Tristata, sive Trium-viri; puta tres principes, qui alijs minoribus principibus praeerant.
 Et talis erat Daniel.

SYMBOLUM 79.

Tres aulici & Tria fortissima 3. Esd. 3.

*Dario dormiente tres corporis ejus custodes problema moverunt,
 num Vinum, Rex, Mulier, an Veritas praestent.*

RObore fortè trium quæ sit fortissima rerum
 Ingenuæ pubis differit una trias.
 Vi præstare merum, nil Rege valentius esse,
 Fœmineo sexu fortius esse nihil.
 Viribus excedat longè cum cætera Verum,
 A Triadis vivo vis ea fonte fluit.

SYMBOLUM 80.

Mane, Thekel, Phares. Dan. 5.

*A Deo Missus est articulus manûs, quæ scripsit hoc quod exara-
 tum est. Hæc est autem scriptura, quæ digesta est: Mane,
 Thekel, Phares, & eadem nocte interfectus est Balsasar
 Rex Chaldæus juxta interpretationem Danielis. Habetur
 pro testimonio SSS. Trinit. in Nucleo Coppenst. loco supra c.*

TRes digiti exarant tua Balsasar (a) horrida fata,
 Diriguère comæ contremuère pedes.

Hæc

Hæc operata Trias tribus est ænigmata signis,
 (b) Mensurâ, numero, pondere regna notat.
 Præscius alterius fati prænoſce (c) futura,
 Ne minùs exolyas, providus antè, cave.

(a) A Cyro eadem nocte captâ Babylone. Vide Rup. Dan. 5. quomodo Cyrus Euphratem in multas fossas derivaverit, & per siccum alueum in Urbem penetraverit. (b) Ita Theodor. & propriè hoc facit Deus in statera Judicij sui. Unde (c) tria tropologicè præaven- da. Mane id est mors, Tekel Judicium; phares infernus.

SYMBOLUM SI.

Tres dies & tres noctes.

Quibus Propheta Jonas fuit in ventre Ceti. Cumque de ventre orasset Dominum, ipsius jussu in aridam evomitur. Ionæ 2. apud S. Aug. serm. 90. de temp. vide infra subdivis: tertiam Symb. 59.

Vatem sorbuerant immania guttura Jonam,
 (a) Cui tumulus; ceti jam propè venter, erat.
 Extincto similis, vivo jacet ille sepulchro,
 Concipit ad Trinum vota precesque Deum.
 Adstitit ipsa Trias terno permota dolore;
 Tertius, e Ceti reddidit ore, dies.

(a) Ex Fona gentiles videntur sumpsisse fabulam sui Herculis, quem fixerunt a balanâ: devoratum, & ex eâ incolumem, tamen depilatum, evasisse.

SYM

SYMBOLUM 82.

Et succidi tres pastores in mense uno. Zach. 11.

Impietate, tribus jam fila putentia, vitæ
 Dura repentinâ forfice Parca fecat.
 Judicio Triados (a) tres occubere tyranni.
 (b) Ifacidum Regem tela cruenta petunt;
 Corruit Ochofias pariter, moxq; æmula vatum
 Facta canum rabido Jezabel esca gregi.

(a) Lege 4. Reg. 9. de illis enim tribus, quos ibidem legimus occisos a Jehu intelligit Tyrannus hunc Zach. locum. Alij aliter. (b) Foram.

SYMBOLUM 83.

Columba ter ex Arcâ Noë emissa

Prima, Patris nondum sopitas nuntiat iras
 Nec cubat in fœdis (a) casta Columba locis.
 Symbolon, inde redux, pacis tulit ales, olivam
 Filius irarum conciliator erit.
 Ter, notat effusis, dilapsa per aëra pennis
 Flaminis illapsas corda beantis, aquas.

Nota (a) Ad extinguendos hominum eâ tempestate fœdè luxuriantium ignes, immissam diluvij aquas.

SUB-